

VINNUDAGUR

VÍÐGONGT

Viðhvørt skulu vit kanska taka viðgongd stig, heldur Ben Arabo, stjóri í Atlantskolvetni. Og sjálvur heldur hann, at vit eiga at umhugsa at krevja skatt, hvørja einastu ferð, vit flyta pening av gjaldskorti ella ímillum kontur

Hann heldur, at gera vit umstøðurnar ov torfórar já teimum er vansin, at heilt nógv av teimum rýma heilt av landinum,

Kortini ásannar hann, at tað er ein trupulleiki, at tey rinda lítlan og ongan skatt í Føroyum.

- Har er eitt alt ov stótt glopp ímillum tey, sum ongan skatt rinda og tey, sum rinda fullan skatt og tað gloppið

eigur at minkast, heldur Ben Arabo.

Sníkjandi

Stjórin í Atlantskolvetni heldur, at tað verður eisini neyðugt við ymsum brúkaragjöldum, men tað krevur stórt varsemi, tí brúkaragjöld raka tær lægru inntøkurnar meinari enn tær hægru.

Men samstundis inn-

leitast Ben Arabo inn á, at hóast vit hava methøgan inntøkuskatt, koma brúkaragjöld kortini sníkjandi inn á okkum.

Hann hugsar um byggilógávuni, har tað kostar at gera støðumetingar av húsum, Heilsufrøðiliga Starvsstovan krevur gjald fyri nógvur tænastur og vit hava eisini brúkaragjöld á undirsjóvartunlum.

- Tað er ein vanlukka, at vit hava heimsins hægsta inntøkuskatt og at vit eisini hava høg brúkaragjöld, heldur Ben Arabo.

Tí leggur hann dent á, at samstundis sum brúkaragjöld verða sett í gildi, má og skal inntøkuskatturin minkast tilsvandi, so at skattatrýstið ikki hækkar.

3 mió

Skulu vit fáa skattatrýstið niður, eiga vit at hava eitt effektivt eftirlit við teimum lógum, sum longu eru í gildi.

Tað heldur Gudny Langaard stjóri í Vodafone í Føroyum.

Á Vinnudegnum nevndi hon eitt hugvekjandi dømi um hvussu nógv landskassin missur um árið í mgv og øðrum avgjöldum av vørum, sum verða innfluttar uttan um avgjaldsskipanina.

Í hesum sambandi segði hon, at á Vodafone í Føroyum høvdu tey leysliga kannað eftir, hvussu nógvur iPhone 5 tey høvdu selt og samanbórið tað við hvussu nógvur iPhone 5 eru á netinum hjá Vodafone.

- Tann skjóta uppperðin skal sjálvsagt takast við fyrivarni, men hon gevur eina ábending um, at einar 500 iPhone 5 eru fluttar inn til landið uttanum avgjaldsskipanina -kanska smuglaðar til landið- bara tá ið hugsað verður um netið hjá Vodafone.

Landskassin missur kanska 2000 krónur í mgv og avgjöldum av hvørjari einastu telefon og tilsamans missur landið sostatt eina millión krón-

ur í avgjöldum av ymsum slagi, bara hvat Vodafone viðvíkur.

Verður so kappingarneytin, Føroya Tele, taldur við, eru kanska einar 1500 iPhone 5 innfluttar til Føroya, uttanum avgjaldsskipanina.

- Sostatt missur landskassin einar trýggjar milliónir í mgv og øðrum avgjöldum, bara upp á ein einstakar vørubólk, segði Gudny Langaard.

Annars er hon samd í, at vit eiga at minka inntøkuskattin.

Hon heldur, at ein máti at útvega landskassanum fleiri inntøkur, er at leggja eina krónu í avgjaldi á liturin av olju og bensini og at hækka veksattin 1000 krónur-

- Handverkarafrádrátturin og sjómannafrádrátturin eiga at verða avtiknir, tí teir geva onga meining

- Og so eiga vit at avtaka alla tollfría sølu, tað er ein gomul lóg, frá teirri tíðini tá ið fólk bara ferðaðust hendingaferð í lívinum.

- Nú ferðast nógv fleiri ferðir um árið og at loyva innlutningi av fartelefonum, teldum og øðrum, er ongin meining í, heldur Gudny Langaard.

skattin munandi

Ræðuliga illa klárað

Hóast Kári Petersen ásannar, at inntøkuskatturin er alt ov høgur, heldur hann ikki, at skattatrýstið í Føroyum tilsamans, er ov høgt.

Hann vísir á, at vit hava onga verju, tí ta uppgávuna røkja danir fyri okkum. Skuldu vit havt eina verju, hevði tað kostað yvir 200 milliónir.

Samstundis rinda danir einar 70-80 milliónir í lestrartuðuli og útbúgving til føroyska ungdomin. Danir rinda 15 milliardir í menningrhjálpi, tað hevði svarað til 150 milliónir eftir okkara viðurskiftum og danir rinda eisini lógregluna fyri okkum.

Afturat tí fáa vit yvir 600 milliónir um árið í ríkisveiting.

- Hóast alt hetta, fáa vit ikki javnvág á figgjarlógina, tað er heilt ræðuliga illa klárað, sigur Kári Petersen.

Ótrúliga nógv vert

Kári Petersen vísir á, at hóast vit eiga at umleggja okkara skattaskipan, er tað ómetaliga avgerandi, at vit varðveita vælfæðarsamfelagið.

Hann samanber støðuna í Føroyum við USA.

- Vit rinda 900 milliónir um árið fyri heilsuverkið. Í USA er skatturin lágur, men har rinda tey sjúkratryggingar. Í USA fer 16 prosent av bruttotjóðarúrtøkuni til heilsuverkið. Í Føroyum hevði tað svarað til, at vit okkara heilsuverk skuldi kosta tvær milliardir

- So tað er ikki bara sum at siga tað, at einskilja heilsuverkið, sigur Kári Petersen.

Búskaparfrøðingurin vísir eisini á, hvussu ómetaliga stóran týðning tað hevur at vit hava ein fólkaskúla, sum gevur øllum ein møguleika at fáa eitt gott arbeiði.

- Hyggja vit eftir stóru býunum í USA eru nógv ungfólk, sum onga útbúgving fáa og har kriminalitetur er einasti útvegur. Í USA sita 2,4 milliónir fólk í fongslí alla tíðina. Tað svarar til, at tað støðugt skuldi sitið 380 føroyingar í fongslí.

SKAÐILIGT

Eingin skattur er so skaðiligur fyri samfelagið, sum vanligur inntøkuskattur, sigur Kári Petersen, búskaparfrøðingur